

एकाच महिन्यात चंद्र, सूर्यग्रहण पाहण्याचा दुर्मीळ योग

५ जूनला चंद्र तर २९ जूनला सूर्यग्रहण : दोन्ही ग्रहणे भारतामध्ये दिसणार : दोन चंद्र ग्रहण दिसणार

प्रतिनिधी
कोल्हापूर

पुढील तीस दिवसांच्या कालावधीत दोन चंद्र ग्रहणे व एक सूर्य ग्रहण पाहण्याचा दुर्मीळ योग, खगोलप्रेमींसह सर्व नागरिकांना साधता येणार आहे. या महिन्यात ५ जून रोजी चंद्रग्रहण तर २९ जून रोजी सूर्यग्रहण व ५ जुलैला पुन्हा चंद्रग्रहण होणार आहे. या तीन ग्रहणांपैकी ५ जूनचे चंद्रग्रहण व २९ जूनला होणारे सूर्यग्रहण भारतामधून दिसणार आहे. मात्र ५ जुलै रोजी होणारे चंद्रग्रहण भारतामधून दिसणार नाही. कारण हे ग्रहण सकाळी असणार आहे, अशी माहिती विवेकानंद महाविद्यालयातील पदार्थविज्ञान व खगोलशास्त्र विभागाचे प्रमुख प्रा. डॉ. मिलिंद कारंजकर यांनी दिली.

यावर्षी दोन सूर्यग्रहणे व चार चंद्रग्रहणे म्हणजे एकूण सहा ग्रहणे होणार आहेत. यापूर्वी १० जानेवारीला पहिले चंद्रग्रहण पाहावयास मिळाले होते. ५ जून रोजी सुरु होणाऱ्या ग्रहणाची सुरुवात रात्री ११ वाजून १५ मिनिटांनी होणार असून ते ६ जूनच्या पहाटे २ वाजून ३४ मिनिटांनी संपणार आहे. म्हणजेच या ग्रहणाचा कालावधी ३ तास १५ मिनिटे व ४७ सेकंदापर्यंत असणार आहे. चंद्रग्रहण हे तीन प्रकारची असतात त्यांना

सावल्यांचा खेळ...

ग्रहणे म्हणजे सावल्यांचा खेळ असतो. तीस दिवसामध्ये तीन ग्रहणे म्हणजे खगोलप्रेमींसह समस्त नागरिकांसाठी ही एक आनंदाची पर्वणी आहे. या ग्रहणांबद्दल अंधश्रद्धा पाळू नये.

-प्रा. डॉ. मिलिंद कारंजकर

पूर्ण अथवा खग्रास, आंशिक अथवा खंडग्रास व छायाकल्प ग्रहण असे म्हणतात. जूनचे ग्रहण हे छायाकल्प प्रकारचे आहे.

ज्यावेळी पृथ्वी ही सूर्य आणि चंद्र यांच्या मध्ये येते त्यावेळी पृथ्वी हि चंद्रावरती पडणारी सूर्य किरणे अडवते. तर चंद्रावर पृथ्वीची सावली पडते. याला चंद्रग्रहण असे म्हणतात.

५ जूनला होणारे ग्रहण हे छायाकल्प प्रकारचे असल्याने चंद्र हा पृथ्वीच्या बाह्य सावलीमधून जाणार आहे. हे ग्रहण आशिया, ऑस्ट्रेलिया, युरोप, आफ्रिका, साऊथ अमेरिका, पॅसिफिक, अटलांटिक, अंटार्क्टिका इत्यादी भागांमध्ये पाहावयास मिळणार आहे.

२९ जून रोजी होणारे सूर्यग्रहण हे सकाळी १० वाजून ३ मिनिटांनी सुरु होणार असून १ वाजून २८ मिनिटांनी संपणार आहे. या ग्रहणाचा कालावधी ३ तास २५ मिनिटे व २९ सेकंद असणार आहे. तसेच ५ जुलैला होणारे छायाकल्प चंद्रग्रहण सकाळी ८ वाजून ३७ मिनिटांनी सुरु होणार असून ते सकाळी ११ वाजून २२ मिनिटांनी संपणार आहे. हे ग्रहण भारतामधून पाहावयास मिळणार नाही, अशी माहिती कारंजकर यांनी दिली आहे.